

Contes | Xavier Pla

Valoració 1Dolent 2Regular 3Bo 4Molt bo 5Excel·lent

Pedra, paper, tisores

El premi Crexells a la millor novel·la catalana publicada l'any 2007 el va guanyar Edgar Cantero amb la novel·la *Dormir amb Winona Ryder*. El seu autor, nascut a Barcelona l'any 1981, és guionista i dibuixant de còmics. S'estrenava en el gènere amb una novel·la entretinguda i amb una trama ben construïda per una nova veu admiradora de Borges. Era un bon retrat sociològic, amb moltes traces autobiogràfiques, de la generació que se suposa que substitueix la desencantada generació X, la de la dispersió i l'eMule, de la Viquipèdia i del YouTube, de les vambes Converse i els contractes precaris. El principal problema del llibre era la construcció de la veu narrativa, molt poc treballada i, sobretot, estranyament castellanitzada. O potser no tan estranyament, ja que l'autor, juganer i descarat, no es va estar de declarar en públic que la seva llengua materna era el castellà i que només escrivia en català perquè hi ha moltes més opcions de guanyar premis literaris. O potser no tan estranyament, perquè fins i tot un implacable crític bloqueaire va demostrar que era ben possible que alguns fragments de la novel·la haguessin estat escrits amb l'ajut (?) d'un traductor automàtic.

El premi Documenta 2008 el va guanyar l'escriptor i dissenyador gràfic Víctor García Tur (Barcelona, 1981) amb un recull de narracions de títol desafortunat, *Twistanschauung*, que segons sembla és el resultat d'unir la famosa cançó dels Beatles *Twist and Shout* i *Weltanschauung*, el concepte que en alemany defineix la concepció del món o de la vida.

Amb aquesta mena de llibres, sempre fa la sensació que l'autor s'ho ha passat molt bé. Però no és segur que als lectors els passi el mateix. La coberta, dissenyada per l'autor, presenta unes grans tisores que retallen el seu nom i el títol del recull. Les mateixes tisores també apareixen al final de cada conte, i les tisores acompanyen

més d'un dels personatges ja que la major part de narracions tracten de crisis de parella i, sobretot, de maneres de tallar. Són tretze contes, i cadascun comença a la pàgina 13, de manera que la paginació a què reenvia la taula inicial no serveix per gaire res. Abans de començar, el lector es trobarà amb el "mapa de Twistanschauung i sud del Continent", una mena de territori imaginari autosuficient, metàfora del llibre. La cartografia permet descobrir regions de noms divertits i fàcilment relacionables amb els contes: Testicula, Fúngica, Vagínia, Banyuda, Bilingua, etc.

Alguns dels tretze contes

Un conte, *Antena*, comença en català i acaba en castellà. I el seu mirall, unes pàgines després, *Antena1*, comença en castellà i acaba en català. *Les 7 diferències* és un conte que primer apareix en català i després té una rèplica en castellà, aprofitant el joc de les diferències. *Elspuntsvermells.doc*, un dels contes més llargs i més interessants, una mena de dietari sentimental d'un noi anomenat Boi, obsessivament atrapat pels punts vermells que troba a tot arreu, des dels seus genitals a uns bolets, al·lucinògens o comestibles, presenta al final una seqüència de fotografies. Les imatges, però, no tenen la funció d'afegir misteri al text sinó, ben al contrari, de fer-lo més transparent. L'experimentalisme tipogràfic envaeix el llibre: un dels contes s'allargassa amb una única nota al peu que acaba envaint totes

Les narracions tracten de crisis de parella i, sobretot, de maneres de tallar

Víctor García Tur va guanyar el premi Documenta amb un recull de contes molt personal

Twistanschauung

Víctor García Tur
Premi Documenta
Empúries
Barcelona, 2009
Preu: 18 euros
Pàgines: 368

Amb els seus exercicis d'estil, les seves experimentacions formals i les seves bromes privades, García Tur demostra que sap retratar, amb imaginació i un humor grotesc, el "ball de les parelles"

les pàgines. I en un altre, *Mozzaiku* (la franja pixelada que en els còmics i pel·lícules japonesos oculta els genitals), les fonts tipogràfiques impedeixen conèixer alguns pensaments del protagonista.

Abans de començar cada narració, el lector es trobarà amb tota mena de cites, fins a set en algun cas. Són cites que no demanen empara a cap autoritat ni permeten que l'autor s'aixoplugui sota alguns dels seus referents, sinó que són simplement un joc paròdic en què els Beatles apareixen al costat de Guy Debord, C.G. Jung, Ventura Ametller (l'autor de *Summa kaòtica*) o Raymond Carver, rimant amb eslògans publicitaris, referències al món del còmic i del cinema i, sobretot, de la informàtica. El que no queda clar és per què la majoria de cites apareixen en castellà, com si el gran John Cheever hagués escrit en la mateixa

llengua que Enrique Vila-Matas. No poden faltar, en un recull com aquest, cites de Bukowski i Tarantino. *Apunts per a un elogi de Qiuying Zhou* és una evident referència a Borges. Els diàlegs són divertits i creïbles, tot i que els mateixos personatges que diuen "lo típic" i "marxar del curro" després apliquen la regla de "per a + infinitiu" amb un rigor més estricte que el de l'IEC. De tot plegat es desprèn potser que al llibre li ha faltat una necessària feina d'edició.

Amb els seus exercicis d'estil, les seves experimentacions formals, les seves bromes privades i l'ús lúdic de "cortar y pegar" (com ell en diu), García Tur demostra que encara busca un estil però que sap observar situacions quotidianes, té bona orel·la per als diàlegs i sap retratar, amb imaginació i un humor grotesc, el "ball de les parelles".*

1 2 3 4 5